

Výtvarné činnosti a jejich využití ve výchově

(2.část Grafické činnosti)

Mgr. A. Lucrezia Škaloudová Puchmajerová, Ph.D.

Katedra primárního vzdělávání
Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické
Technické univerzity v Liberci

Grafické činnosti (předgrafické techniky)

- Koláže, dekoláže, muchláže, xerografie
- Frotáže
- Tisky z koláže a muchláže různých materiálů, z reliéfní linky
- Tisky z pěnového tácku
- Monotypie – protisk, monotyp, otisky

Práce ŠD ZŠ Lesní, vznikly v rámci
BP vych. R. Stejskalové

Žáci I.st. ZŠ, výtvarná dílna

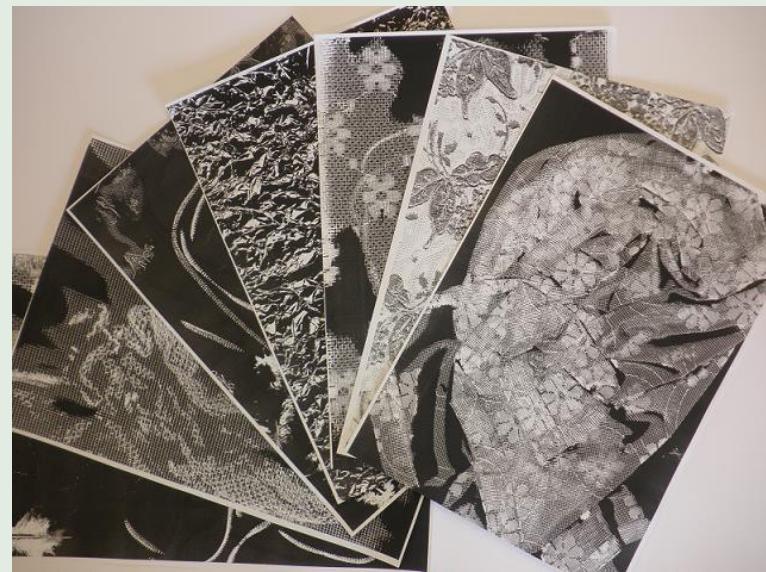
Grafické činnosti

ŠD ZŠ Lesní, 2013

xerografie,
koláž z xerografie

Grafické činnosti

tisk z koláže

ŠD ZŠ Lesní, 2013

Žáci 1.st. ZŠ, výtvarná dílna

Grafické činnosti

protisk

otisk přírodnin

Žáci I.st. ZŠ, výtvarná dílna

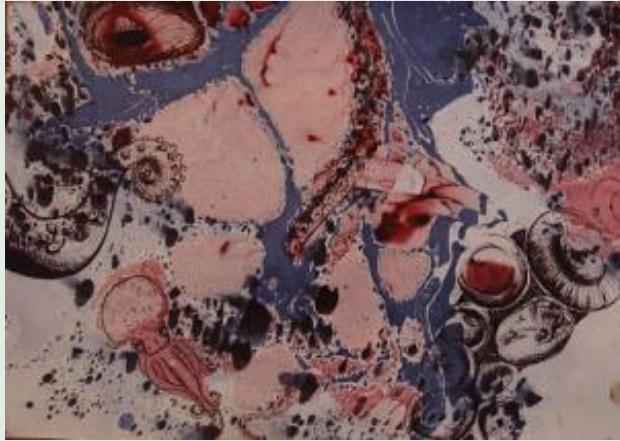

monotyp

ŠD ZŠ Lesní, 2013

frotáž

Studentky učitelství MŠ, 2015

Vybavení grafické dílny pro předgrafické techniky:

pro 10 dětí: 6 - 10 tiskařských barev (žlutá, oranžová, karmín, jarní zeleň, tmavá zeleň, pomněnková modř, modrá, hnědá kaštan, černá

10 válečků

10 špachtlí (kovové, plastové)

ředidlo (bezaromatik)

pokrývka stolů (gumové desky, papírové ubrusy, noviny)

Možnost objednání na: Milada Kračmarová milada.kracmarova@seznam.cz

Způsoby tisku

Tisk na tašku, tričko, látku

-příprava matrice s provázků /lep. Herkulesem,
 nedávat ho příliš mnoho/

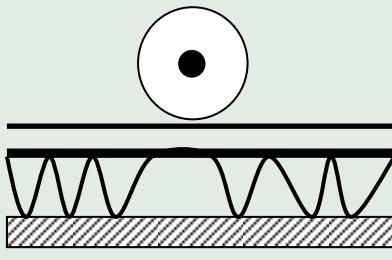
- sušení matrice

-naválení matrice barvou /navalovat provázek,
podklad co nejméně/

tisk:

-dovnitř tašky /trička/ vkládáme noviny
-matrici pokládáme motivem dolů na látku, opatrně
abychom neušpinili okolí
-rozvrhujeme kompozici /uspořádání matric/, matrice
opakujeme, řadíme pod sebe, vedle sebe, otáčíme
nebo klademe přes sebe

Válec/Tříč

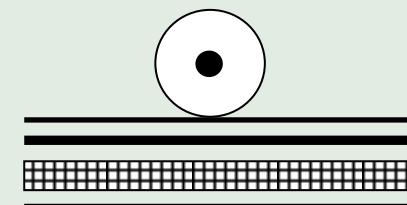
Deska
Matrice
Textil
Deska

Tisk z pěnového tácku

-pěnový tácek zastříhneme do roviny
-na hladkou stranu kreslíme tužkou, vpichujeme
/ostrá= tenká stopa, tupá= silná
stopa,
možné otisky vidličky, víček od fixy/

tisk:

-destičku naválíme tiskařskou barvou
-přiložíme papír
-tlakem otiskneme
Válec/Tříč

Deska
Papír
Matrice
Deska

-papír sejmeme z matrice
otisk je stranově obrácený

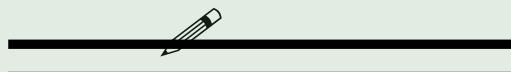
Protisk

Tužka

Papír

Deska naválená

-kresba přes papír na naválené destičce

otisk:

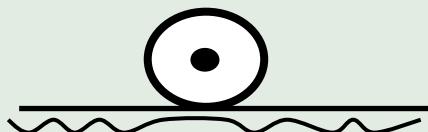
-se objeví na druhé straně papíru

-je vždy stranově obrácený

-při vyměňování různě barevných destiček může být protisk i barevný

Frotáž

-přepis struktur

Váleček barevný

Papír

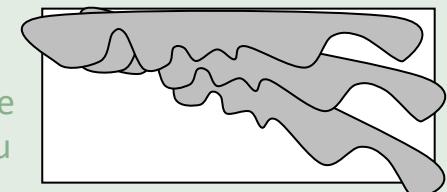
Struktura

Válečkování přes šablonu s dotiskem

-na papír si válečkem nanášíme barvu přes šablonu

-na šablonu lze použít starých papírů /letáků/

-vytrháváme, stříháme

-válečkujeme přes okraje

šablony slabší barvou

-šablony posunujeme

-sytější je pak dotisk šablon s provázků, z hladkého papíru, plastové destičky

Doporučená literatura:

Škaloudová, L., Valešová, H. **Úvod do didaktiky grafiky.** Liberec: TUL, 2008.

Linaj, E., Kračmar A. **Grafickou cestou.** Ústí n. Labem: Pedagogické centrum, 2002. ISBN 80-903293-0-6

Stejskalová, R. **Grafické činnosti ve školní družině.** Bakalářská práce 2013 /ved. L. Škaloudová/ KPP FP TUL

Obrazová dokumentace:

Archív Lucrezie Škaloudové Puchmajerové – práce studentů Pedagogiky volného času, práce z výtvarných dílen

Archív Radomíry Stejskalové, ŠD ZŠ Lesní, ŠD ZŠ Ruprechtice Liberec
Ukázky ze zmíněné bakalářské prace

FP TUL aktuálně nabízí kurzy:

<https://moderni-ucitel.fp.tul.cz/cs/nabizene-kurzy/aktualne-nabizene-kurzy>

Další kurzy by mělo nabídnout zanedlouho i **školící středisko v Náchodě**

lucrezia.skaloudova@tul.cz
KPV FP TU v Liberci